

Predmet: Bosanska Krupa – optužena Ranka Tomić

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 5/17

Krivično delo: ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144 st. 1 KZ SRJ, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 16.11.2018. godine

Završna reč tužioca

U završnoj reči, postupajući zamenik TRZ (tužilac) naveo je da je tokom postupka dokazano da je optužena izvršila krivično delo za koje se tereti. Njoj je stavljeno na teret ono što su svedoci izjavili. Svedok Marinko Kerkez je opisao kako je postupano prema Karmeni Kremenčić nakon njenog zarobljavanja. Tako je naveo da su se „one igrale sa njom” (misleći na optuženu i pripadnice Petrovačke čete VRS koje su joj bile potčinjene), te da „znaju šta će biti sa njom, svi prisutni to znaju”. Naveo je da su oštećenu prvo naterale da se svuče do gola, zatim da klanja, pa su je udarali po stražnjici dok je klanjala, nakon toga je odvedena do lokacije gde je morala da sama sebi kopa raku, glavu su joj gurale u kravlju balegu, a takođe su joj gurale u međunožje trnovitu granu. Opisao je kako su je tukli, kako joj je Bora Kuburović rasekla uvo. Svedok je naveo kako ju je optužena udarala lopatom po stražnjici. Čovek čija je to bila njiva oterao ih je sa svoje zemlje, govoreći da idu na neko drugo mesto. Zatim su oštećenu odvele u drugu udolinu gde su je ponovo terale da sebi kopa grob, u koji su je naterali da legne. Kada je legala u raku, Veselko Đukić, koji je tada bio dete, ubio ju je pucajući u nju iz automatske puške. Takođe je izjavio da su optuženu Ranku Tomić svi zvali „kapetan” i da je ona bila glavna. Bora Kuburović je navela kako je naređeno da oštećena bude ubijena za 10 minuta. Tužilac je ocenio da je optužena u tom trenutku bila jedina osoba koja je mogla da pomogne oštećenoj, da je ranjenu spase od mučenja, ali da ona to nije učinila. O postupanju optužene sa zarobljenom Karmenom Kremečić svedočio je i Veselko Đukić. On je izjavio kako je optužena naterala oštećenu Karmenu da se svuče do gola, da puzi po balezi i da peva srpske pesme. Odbranu optužene, u kojoj navodi da je u kritično vreme bila na sasvim drugoj lokaciji, tužilac je ocenio kao neosnovanu, jer su njene navode demantovali svedoci Ljilja Mrđa i Bora Kuburić.

Tužilac je ocenio da je nesporno da je oštećena bila pripadnica oružanih formacija suprotne strane, da je bila ranjena i da je imala status ratnog zarobljenika.

Zamolio je sud da za ovakvo mučenje, kao i za sve što je oštećena Karmena Kamenčić preživela, izrekne takvu kaznu da se to više ne ponovi, kaznu kojom bi sud poslao jasnu poruku da se to ne radi. Zatražio je od sudskog veća da zamisli da se tako nešto dogodi u Beogradu, kakava bi bila reakcija javnosti. Ocenio je da bi se „podigla država” i da bi se tražila izmena Zakona, odnosno uvođenje smrtne kazne. Predložio je sudu da optuženu oglasi krivom i osudi na kaznu zatvora u

trajanju od sedam godina, navodeći da ga je prosto sramota što za takvo mučenje traži kaznu od samo sedam godina, ali da istu traži imajući u vidu koliko su za isto delo pred nadležnim sudom u BiH osuđene Bora Kuburić i Radmila Banjac – na kazne zatvora u trajanju od po 4 godine.

Završna reč branioca

U završnoj reči branilac optužene naveo je da je nezamislivo šta se dogodilo oštećenoj Karmeni Kremenčić, ali da nema ni jednog materijalnog dokaza, sem spornih izjava svedoka, da je optužena u kritično vreme bila na licu mesta. Smatra da tokom postupka nije dokazano da je upravo oštećena Karmena Kremenčić osoba koja je maltretirana i ubijena. Ovo iz razloga jer nema ni jednog materijalnog dokaza da je bila zarobljena. Prema izjavama svedoka, ona je zaista bila zarobljena, ali ubrzo zatim i puštena, te odvezena van teritorije pod kontrolom srpskih snaga. Takođe nema ni jednog materijalnog dokaza da je optužena učinila delo za koje se tereti. Naprotiv, postoje materijalni dokazi na osnovu kojih se nedvosmisleno može zaključiti da optužena u kritičnom periodu nije bila na licu mesta. Iskaz svedoka Bore Kuburić koji je dat pred nadležnim organima BiH ocenio je kao iznuđen, jer je ista navela da je tamo „potpisala što su oni napisali” i da su „mogli šta su hteli”. Ocenio je da je sporna i sama odluka organa BiH o proglašenju ratnog stanja, jer je istu doneo nelegalan organ. U konkretnom slučaju se radilo o oružanoj pobuni sa namerom otcepljenja od SFRJ. U svojim iskazima, svedoci Enes Dedić i Mirsad Musić potvrđuju da su se priključili oružanoj grupi. Stoga ni oštećena Karmena Kremenčić nije mogla biti ratni zarobljenik u smislu Ženevskih konvencija. Tokom postupka, TRZ nije iznelo informaciju ko je oštećenoj koja je bila ranjena pružio pomoć, iako su neki svedoci govorili da je imala zavoje na glavi i nozi. Svedok Nedimović je naveo da je zarobljena bolničarka bila puštena. Ocenjujući iskaze svedoka, istakao je da je određen broj njih imao razloga da ne govori istinu, jer ih je instruisalo Tužilaštvo BiH. Tako se svedok Veselko Đukić, koji je bio optužen za ubistvo oštećene, neverovatno dobro seća imena žena koje je prvi put video, a posebno da je jedna od njih kapetan. Ovaj svedok je prvo tvrdio da je sve dobro video i čuo, da bi kasnije to negirao, navodeći da je oko zarobljenice bila okupljena velika grupa ljudi, da je svako pričao u isto vreme, „da mu se čini”, da bi konačno rekao da mu je sve poznato samo iz priča. Svedok Marinko Kerkez je namenski dat svedok da bi se osudile Srпкиnje koje su se dobrovoljno javile u vojsku. Svedok Lijlja Mrđa je prilikom svedočenja u ovom sudu navela da optuženu nije videla i da je nikada nije oslovljavala sa „Rada”. Svedoci Radmila Švonja, Ranko Mačkicić i Milan Gaćeša potvrdili su navode odbrane optužene, odnosno da ona u kritično vreme nije bila na licu mesta. Svedoci koji optuženu terete – Mrža, Kerkez i Đukić –i sami su učestvovali u kritičnom događaju, pa zu zbog toga imali razlog da u ovom postupku lažno svedoče. Trebalo je dokazati da su srpske žene monstrumi, a komandni kadar zločinci. Na iskazima instruisanih svedoka ne može se zasnivati presuda, pa predlaže sudu da optuženu oslobodi od krivične odgovornosti.

Završna reč optužene

U završnoj reči, optužena Ranka Tomić izjavila je da u celosti prihvata završnu reč svog branioca. Zaklela se svojom čašću da nije bila na licu mesta, navodeći da je tokom postupka

priložila sudu dokumentaciju iz koje je vidljivo njeno kretanje tokom rata. Napomenula je da je niko nikada nije zvao „Rada”, te da nema nadimak.

Objavljivanje presude zakazano je za 26. novembar, sa početkom u 10:00 časova.